

AKTUALIZACE NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY – NOVÉ KOMPONENTY MMR

Nikola Blokešová

O Národním plánu obnovy, zejména o podpoře revitalizace brownfieldů, jsme již informovali v roce 2022. Od té doby ale v Národním plánu obnovy došlo k několika změnám – byl aktualizován v reakci na vpád Ruska na Ukrajinu v únoru 2022 a navazující energetickou krizi a došlo k navýšení jeho alokace i oblastí (komponent), které Ministerstvo pro místní rozvoj v rámci Národního plánu obnovy podporuje.

Nástroj pro oživení a odolnost, který umožňuje vytvoření národních plánů obnovy včetně toho českého, byl při svém založení v únoru 2021 reakcí EU na krizi vyvolanou pandemií covidu-19 a měl sloužit k podpoře reformy a oživení ekonomiky. Hned následující rok, v únoru 2022, se ale Evropa začala potýkat s dalším problémem – vpádem Ruska na Ukrajinu a na něho navazující ekonomickou a energetickou krizí. Z tohoto důvodu byla role Nástroje pro oživení a odolnost aktualizována a národní plány obnovy byly rozšířeny.

Národní plán obnovy ČR (NPO) byl rozšířen na celkem 37 komponent (z původních 27) s alokací 228 mld. Kč (z původních 179 mld. Kč). Ministerstvu pro místní rozvoj (MMR) do gesce přibýly dvě nové komponenty v celkové alokaci přes 12 mld. Kč. MMR je zároveň jedním ze tří ministerstev, která budou financovat část svých komponent z tzv. „půjčkové/úvěrové části“ NPO, alokace je tedy rozdělena na 3,7 mld. Kč financovaných z Nástroje pro oživení a odolnost a 8,4 mld. Kč financovaných z budoucí společné půjčky, kterou si vezme Evropská komise jménem členských států EU.

První ze dvou zmíněných nových komponent je **Dostupné bydlení (komponenta 2.10)**. MMR ji při aktualizaci do NPO zařadilo vzhledem ke stále eskalující krizi dostupnosti bydlení, kterou dále zhoršovala probíhající ekonomická a energetická krize. Cílem komponenty je zlepšit dostupnost bydlení, a to jak systémovou reformou (schválením zákona o podpoře v bydlení), tak prostřed-

nictvím investic do renovací a výstavby dostupného bydlení. Komponenta je do velké míry průlomová, jelikož na rozdíl od „standardních“ dotačních schémat vytvoří systém finančních nástrojů, který umožní výrazné navýšení veřejných i soukromých investic do segmentu dostupného nájemního bydlení. Na komponentě MMR spolupracuje se Státním fondem pro podporu investic (SFPI) a Národní rozvojovou bankou (NRB), kteří budou poskytovateli zmíněných finančních nástrojů – SFPI vytvoří nástroj pro poskytování zvýhodněných úvěrů a NRB nástroj pro poskytování podřízených úvěrů a fond pro společné investice veřejného a soukromého sektoru. Všechny nástroje budou podporovat jak soukromé, tak veřejné investory a podpořené činnosti budou zahrnovat např. rekonstrukce stávajících bytových jednotek, přestavbu budov na bytové jednotky, pořízení bytových jednotek nebo výstavbu nových bytových jednotek. Vzhledem k inovativnosti celé komponenty, s čímž je spojena značná náročnost, co se týče jejího nastavení, k vytvoření nástrojů dojde na přelomu let 2024 a 2025.

Druhou novou komponentou, kterou MMR do NPO zahrnuje v rámci jeho aktualizace, je **Systémová podpora veřejných investic (komponenta 4.1)**. Tato komponenta obsahuje reformu veřejného investování, na základě které bude posílena schopnost veřejné správy připravovat a implementovat investiční programy financované z veřejných prostředků, zvýšena efektivita veřejných investic v regionech a akcelerována příprava projektů souladných

s cíli EU v oblasti zelené a digitální ekonomiky. Jedním z dílčích opatření obsažených v komponentě 4.1 je proto také finanční podpora na přípravu projektů v souladu s cíli EU (subkomponenta 4.1.3). V souvislosti s probíhající ekonomickou a energetickou krizí hrozil u veřejných investorů útlum výdajů na přípravné práce na projektech, zejména na přípravu vysoce inovativních projektů, komplexních projektů nebo projektů s nestandardními (nedotačními) modely financování (včetně např. PPP). Jelikož projektová příprava není samostatně typicky dotačními tituly podporována, takový útlum prostředků by vedl k nedostatku projektů, které by obce a kraje mohly rovnou realizovat nebo v budoucnu předložit do dalších výzev. V rámci subkomponenty 4.1.3 již MMR vyhlásilo jednu výzvu na podporu přípravy bytových projektů (v režimu de minimis), která bude pro obce, kraje a další veřejné investory otevřená do 30. 4. 2024. V průběhu února byly vyhlášeny další tři výzvy: na přípravu malých projektů (dotace na projektovou přípravu bude činit od 0,25 do 7,5 mil. Kč, výzva bude otevřena do 29. 11. 2024), na financování přípravy malých projektů, které jsou již realizovány v jiných výzvách (s dotací od 0,15 do 2,5 mil. Kč, výzva do 31. 5. 2024) a na přípravu velkých projektů (s dotací od 7,5 mil. Kč do 35 mil. Kč, také do 31. 5. 2024).

*Mgr. Nikola Blokešová
Oddělení řízení NPO
Odbor správy programů
Ministerstvo pro místní rozvoj*

ENGLISH ABSTRACT

Update of the National Recovery Plan - New MRD Components, by Nikola Blokešová

We have already reported on the National Recovery Plan, in particular the support for brownfields revitalisation, in 2022. However, since then, there have been several changes to the National Recovery Plan - it has been updated in response to the Russian invasion of Ukraine in February 2022 and the subsequent energy crisis, and there has been an increase both in its allocation and the areas (components) supported by the Ministry of Regional Development under the National Recovery Plan.